

คู่มือ หลักการอ่านเครื่องหมาย สัญลักษณ์ และจำนวนเลขตั้งแต่ ๒ หลักขึ้นไป

จัดทำโดย

นางนิศารัตน์ พวงสมจิตร

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ชำนาญการพิเศษ

งานบริหารงานทั่วไป

กองงานวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

คำนำ

คู่มือหลักการอ่านเครื่องหมาย สัญลักษณ์ และจำนวนเลขตั้งแต่ ๒ หลักขึ้นไป ผู้เขียนได้รวบรวมมาจากสำนักราชบัณฑิตยสภา เพื่อนำเสนอให้ท่านผู้อ่านได้ทบทวนมาระลึกถึงการอ่านและการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ ในการอ่านและพิมพ์หนังสือราชการให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย เช่น การอ่านเครื่องหมายไขปลา การอ่านคำหรือข้อความที่มีเครื่องหมายวงเล็บกำกับอยู่ การอ่านเครื่องหมายสัญลักษณ์ การอ่านเลขหนังสือราชการ การอ่านหมายเลขโทรศัพท์ เป็นต้น

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านได้บ้างตามสมควร

งานบริหารงานทั่วไป
กองงานวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
๓ มีนาคม ๒๕๖๓

หลักการอ่านเครื่องหมาย สัญลักษณ์ และจำนวนเลขตั้งแต่ ๒ หลักขึ้นไป

นางนิศารัตน์ พวงสมจิตร

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ

การเขียนการอ่านเครื่องหมาย สัญลักษณ์ และการอ่านตัวเลขปัจจุบันนี้บางท่านอาจจะลืมเลือนกันไปบ้างแล้ว ผู้เขียนได้ค้นคว้าเหล่านี้จากสำนักราชบัณฑิตยสภา เพื่อมาเสนอให้ท่านผู้อ่านได้หวนกลับมาระลึกถึงเมื่อตอนสมัยเป็นนักเรียน และนำกลับมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างไม่ผิดพลาด ดังนี้

การอ่านเครื่องหมายไขปลา หรือ จุดไขปลา

เมื่อมีเครื่องหมายไขปลา หรือ จุดไขปลา ควรหยุดเล็กน้อยก่อน แล้วจึงอ่านว่า ละ ละ ละ แล้วหยุดเล็กน้อยก่อนอ่านข้อความต่อไป เช่น

ที่เกิดมีภาษาไทย...ก็เพราะแต่ละภาษาสืบทอดภาษาของตนไว้

อ่านว่า ที่-เกิด-มี-พา-สา-ไท ละ-ละ-ละ

ก็-เพราะ-แต่-ละ-พา-สา-สืบ-ต่อ-พา-สา-ของ-ตน-ไว้

การอ่านคำหรือข้อความที่มีเครื่องหมายวงเล็บกำกับอยู่

เมื่อมีเครื่องหมายวงเล็บเปิด ให้อ่านว่า วงเล็บเปิด และเมื่อถึงเครื่องหมายวงเล็บปิด ให้อ่านว่า วงเล็บปิด เช่น

ปวพ (แก้วประพพ คือหินแก้วชนิดหนึ่งเกิดจากหินปะการัง)

อ่านว่า ปะ-วาน วง-เล็บ-เปิด แก้ว-ประ-พาน...หิน-ปะ-กา-รัง วง-เล็บ-ปิด

การอ่านเครื่องหมายไม้ยมก หรือ ยมก

เครื่องหมายไม้ยมก หรือ ยมก ที่เขียนหลังคำ วลี หรือ ประโยค ให้อ่านซ้ำคำ วลี หรือ ประโยคอีกครั้งหนึ่ง เช่น

เด็กเล็ก ๆ อ่านว่า เด็ก-เล็ก-เล็ก

แต่ละวัน ๆ อ่านว่า แต่-ละ-วัน-แต่-ละ-วัน

ในวันหนึ่ง ๆ อ่านว่า ใน-วัน-หนึ่ง-วัน-หนึ่ง

คำที่เป็นคำซ้ำ ต้องใช้ไม้ยมกหรือยมกเสมอให้อ่านซ้ำคำอีกครั้งหนึ่ง เช่น

ลีดำ ๆ อ่านว่า ลี-ดำ-ดำ

เด็กตัวเล็ก ๆ อ่านว่า เด็ก-ตัว-เล็ก-เล็ก

การอ่านเครื่องหมายัญประกาศ

ัญประกาศ ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน รูปดังนี้ “ “

มีหลักเกณฑ์การใช้ดังนี้

๑. ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้น เป็นคำพูดหรือความนึกคิด เช่น ครูพูดกับนักเรียนว่า "ขอให้ทุกคนตั้งใจจริง แล้วจะประสบความสำเร็จ"

๒. ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้นคัดมาจากที่อื่น เช่น สุนทรภู่เขียนเตือนใจเรื่องความมีไมตรีต่อกันไว้ในเรื่องพระอภัยมณีตอนหนึ่งว่า "ปรารถนาสารพัดในปถพี เอาไมตรีแลกได้ตั้งใจจง"

๓. ใช้เพื่อเน้นคำหรือข้อความนั้นให้เด่นชัดขึ้น เช่น

คำว่า "ตะโก้" พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง "ชื่อขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งข้าวเจ้ากวนเข้ากับน้ำตาล ใส่แห้วหรือข้าวโพดเป็นต้นก็ได้ หยอดหน้าด้วยกะทิกวนกับแป้ง"

ในการอ่านออกเสียง เมื่อมีเครื่องหมายัญประกาศเปิดให้อ่านว่า "ัญประกาศเปิด" และเมื่อถึงเครื่องหมายัญประกาศปิดให้อ่านว่า "ัญประกาศปิด"

ถ้าข้อความในเครื่องหมายัญประกาศมีความยาวหลายย่อหน้าและใส่เครื่องหมายัญประกาศเปิด ไว้หน้าย่อหน้าทุกย่อหน้าดังตัวอย่าง ให้อ่าน "ัญประกาศเปิด" เฉพาะเมื่อเริ่มข้อความเท่านั้น และอ่าน "ัญประกาศปิด" เมื่อจบข้อความ

การอ่านเครื่องหมายไปยาลน้อย หรือ เปยยาลน้อย

เครื่องหมายไปยาลน้อย หรือ เปยยาลน้อย ใช้ละคำที่รู้กันดีอยู่แล้ว โดยละส่วนท้ายไว้ เหลือแต่ส่วนหน้าของคำพอเป็นที่เข้าใจ เวลาอ่านต้องอ่านเต็มคำ เช่น

กรุงเทพฯ อ่านว่า กุ-รุง-เทบ-มะ-หา-นะ-คอน

ทูลเกล้าฯ อ่านว่า ทู-น-เกล้า-ทู-น-กระ-หม่อม

โปรดเกล้าฯ อ่านว่า โป-รด-เกล้า-โป-รด-กระ-หม่อม

ล้นเกล้าฯ อ่านว่า ลัน-เกล้า-ลัน-กระ-หม่อม

การอ่านเครื่องหมายไวยากรณ์ใหญ่ หรือ เปยยาลใหญ่

เครื่องหมายไวยากรณ์ใหญ่ หรือ เปยยาลใหญ่ ที่อยู่ข้างท้ายข้อความให้อ่านว่า ละ หรือ
และอื่นๆ เช่น

สิ่งของที่ซื้อขายกันในตลาดมี เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ น้ำตาล น้ำปลา ฯลฯ

อ่านว่า สิ่ง-ของ-ที่-ซื้อ-ขาย-กัน...
 น้ำ-ปลา ละ

หรือ สิ่ง-ของ-ที่-ซื้อ-ขาย-กัน...
 น้ำ-ปลา และ-อื่น-อื่น

เครื่องหมายไวยากรณ์ใหญ่ หรือ เปยยาลใหญ่ ที่อยู่ตรงกลางข้อความ อ่านว่า ละถึง เช่น
พัญชนะไทย ๔๔ ตัว มี ก ฯลฯ ฮ

อ่านว่า พะ-ยัน-ชะ-นะ-ไท-สี่-สิบ-สี่-ตัว มี กอ ละ-ถึง ฮอ

มหัพภาค (full stop, period)

ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน รูปดังนี้ .

มีหลักเกณฑ์การใช้ดังต่อไปนี้

ใช้เพื่อแสดงว่าจบประโยคหรือจบความ

ตัวอย่าง

(๑) คอยที่นี่.

(๒) ปุชนิยสถาน เป็นสถานที่เนื่องด้วยศาสนา ซึ่งเป็นที่ควรแก่การเคารพบูชา เช่น วัด

พระศรีรัตนศาสดาราม พระปฐมเจดีย์.

ในกรณีที่ประโยคนั้น ๆ มีเครื่องหมายอัฒประกาศหรือเครื่องหมายวงเล็บอยู่
ด้วย ให้ใส่เครื่องหมายมหัพภาคไว้หลังสุด

ตัวอย่าง

(๑) ดังที่มีกล่าวไว้ในพระสูตรว่า “ขณะเมื่ออสุรถือเอาซึ่งรูปร่างเป็นตัวตนยืนอยู่บน
สันเพชรในกลางมหาสมุทร ความลึกแห่งทะเล ซ้อนร่างกายไว้ครึ่งหนึ่ง ส่วนที่สูงตั้งยอดเขาพระสุเมรุ
คือ เคียรของอสุรเห็นตระหง่าน”.

(๒) ยังส่วยสิ่งของต่าง ๆ ซึ่งยอมให้ชาวหัวเมืองหาส่งแทนเข้าเวรรับราชการอีกหลายอย่าง
(สิ่งของเหล่านั้นแจ้งรายชื่ออยู่ในพระคลังสินค้าซึ่งจะกล่าวต่อไป).

จุด (dot, point)

ชื่อเครื่องหมาย รูปดังนี้ .

มีหลักเกณฑ์การใช้ดังต่อไปนี้

๑. ใช้เขียนไว้หลังตัวอักษรเพื่อแสดงว่าเป็นอักษรย่อ

ตัวอย่าง

(๑) พ.ศ. ย่อมาจาก พุทธศักราช

(๒) ค.ศ. ย่อมาจาก คริสต์ศักราช

(๓) วศ.บ. ย่อมาจาก วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

๒. ใช้เขียนไว้ข้างหลังตัวอักษรหรือตัวเลขที่บอกลำดับข้อ

ตัวอย่าง

(๑) ก. [กข]

ข. [ขอ]

ค. [คข]

(๒) ๑. [หนึ่ง]

๒. [สอง]

๓. [สาม]

๓. ในกรณีที่มีข้อย่อย ให้ใส่ลำดับข้อย่อยไว้หลังจุด

ตัวอย่าง

(๑) ๑.๑ [หนึ่ง-จุด-หนึ่ง]

(๒) ๑.๑๐ [หนึ่ง-จุด-สิบ]

(๓) ๔.๓.๑๒ [สี่-จุด-สาม-จุด-สิบ-สอง]

๔. ใช้คั่นระหว่างชั่วโมงกับนาทีเพื่อบอกเวลา

ตัวอย่าง

๑๐.๑๕ น. [สิบ-นา-ลิ-กา-สิบ-ห้า-นา-ที]

๕. ใช้เป็นจุดทศนิยม (หลังจุดทศนิยมให้อ่านตัวเลขเรียงกันไป)

ตัวอย่าง

(๑) ๑.๒๓๕ [หนึ่ง-จุด-สอง-สาม-ห้า]

(๒) ๓ นาที ๓๐.๗๕ วินาที [สาม-นา-ที-สาม-สิบ-จุด-เจ็ด-ห้า-วิ-นา-ที]

(๓) ๓.๕๘๗ เมตร [สาม-จุด-ห้า-แปด-เจ็ด-เมตร]

(๔) ๔.๕๐๘ ล้านบาท [สี่-จุด-ห้า-ศูนย์-แปด-ล้าน-บาท]

ยกเว้นในกรณีเงินตรา ถ้าอ่านเป็นหน่วยเงินตราได้ ให้อ่านตามหน่วยเงินตรา

นั้น ๆ เช่น

(๑) ๔.๕๐ บาท [สี่-บาท-ห้า-สิบ-สะ-ตาง]

(๒) ๘.๖๕ ดอลลาร์ [แปด-ดอน-ล่า-หก-สิบ-ห้า-เซ็น]

๖. ใช้บอกว่าเป็นตัวอักษรนำ อักษรควบ ในการบอกคำอ่าน

ตัวอย่าง

(๑) หนึ่ง อ่านว่า หนึ่ง

(๒) ปลา อ่านว่า ปลา

๗. ใช้บอกว่าเป็นตัวอักษรควบหรือเป็นตัวสะกดในการเขียนภาษาบาลีสันสกฤต

ที่เขียนด้วยอักษรไทย

ตัวอย่าง

(๑) มิตร [มิด-ตระ]

(๒) ราชน [รา-ชน]

(๓) นโม ตสฺส [นะ-โม-ตัด-สะ]

๘. ใช้เขียนแทนตัวอักษรที่ชำรุดหรืออ่านไม่ออกในการคัดลอกข้อความจาก

จารึก โดยใช้จุด ๑ จุด แทนอักษร ๑ ตัว

ตัวอย่าง

คำจารึก องมานี่ เมองน.. เมองพลวพันฝงของ

คำอ่าน องมาน เมื่องน.. เมืองพลัว พันฝงของ

หลักการอ่านจำนวนเลขตั้งแต่ ๒ หลักขึ้นไป

การอ่านเลขตัวท้ายเป็นเลข ๑ ให้ออกเสียงว่า "เอ็ด" เช่น

เขียน

อ่านว่า

๑๑

สิบ-เอ็ด

๒๑

ยี่-สิบ-เอ็ด

๑๐๑

ร้อย-เอ็ด, ห. ึ่ง-ร้อย-เอ็ด

๑๐๐๑

พัน-เอ็ด, ห. ึ่ง-พัน-เอ็ด

๒๕๐๑

สอง-พัน-ห้า-ร้อย-เอ็ด

การอ่านตัวเลขที่มีจุดทศนิยม

๑. ตัวเลขหน้าจุดทศนิยม ให้อ่านแบบจำนวนเต็ม ตัวเลขหลังจุดทศนิยม ให้อ่านแบบเรียงตัว เช่น

เขียน	อ่านว่า
๑.๒๓๕	หนึ่ง-จุด-สอง-สาม-ห้า
๕๑.๐๘	ห้า-สิบ-แปด-จุด-ศูนย์-แปด

๒. ตัวเลขที่เป็นเงินตราหรือหน่วยนับ ให้อ่านตามหน่วยเงินตราหรือหน่วยนับนั้น ๆ เช่น

เขียน	อ่านว่า
๕.๘๐ บาท	ห้า-บาท-แปด-สิบ-สะ-ตาง
๘.๖๕ ดอลลาร์	แปด-ดอล-ล่า-หก-สิบ-ห้า-เซ็นต์
๓.๕๘ เมตร	สาม-เมต-ห้า-สิบ-แปด-เซ็นต์-ตี-เมต
๒.๒๐๕ กิโลกรัม	สอง-กิ-โล-กรัม-สอง-ร้อย-ห้า-กรัม

๓. การอ่านตัวเลขที่แสดงมาตราส่วนหรืออัตราส่วน เช่น

เขียน	อ่านว่า
๑:๑๐๐,๐๐๐	หนึ่ง-ต่อ-แสน หรือ หนึ่ง-ต่อ-หนึ่ง-แสน
๑:๒:๔	หนึ่ง-ต่อ-สอง-ต่อ-สี่

การอ่านตัวเลขบอกเวลา

๑. การอ่านชั่วโมงที่ไม่มีจำนวนนาที เช่น

เขียน	อ่านว่า
๐๕.๐๐ น. หรือ ๐๕:๐๐ น.	ห้า-นา-ลิ-กา
๒๔.๐๐ น. หรือ ๒๔:๐๐ น.	ยี่-สิบ-สี่-นา-ลิ-กา
๐๐.๐๐ น. หรือ ๐๐:๐๐ น.	ศูนย์-นา-ลิ-กา

๒. การอ่านชั่วโมงกับนาที เช่น

เขียน	อ่านว่า
๑๑.๓๕ น. หรือ ๑๑:๓๕ น.	สิบ-แปด-นา-ลิ-กา-สาม-สิบ-ห้า-นา-ที
๑๖.๓๐ น. หรือ ๑๖:๓๐ น.	สิบ-หก-นา-ลิ-กา-สาม-สิบ-นา-ที

๓. การอ่าน ชั่วโมง นาที และวินาที เช่น

เขียน

๓:๓๐:๔๕

อ่านว่า เจ็ด-นา-ลิ-กา-สาม-สิบ-นา-ที-สี่-สิบ-ห้า-วิ-นา-ที

๐๒:๒๘:๑๕

อ่านว่า สอง-นา-ลิ-กา-ยี่-สิบ-แปด-นา-ที-สิบ-ห้า-วิ-นา-ที

๔. การอ่านเวลาที่มีเศษของวินาที ตัวเลขหลังจุดทศนิยมที่เป็นเศษของวินาที ให้อ่านเรียงตัว เช่น

เขียน

๘:๐๒:๓๗.๘๖

อ่านว่า แปด-นา-ลิ-กา-สอง-นา-ที-สาม-สิบ-เจ็ด-จุด-แปด-หก-วิ-นา-ที

๑๐-๑๔-๒๔.๓๗ สิบ-นา-ลิ-กา-สิบ-สี่-นา-ที-ยี่-สิบ-สี่-จุด-สาม-เจ็ด-วิ-นา-ที

หมายเหตุ : การเขียนตัวเลขบอกเวลาโดยใช้เครื่องหมายทวิภาค ":" คั่นระหว่างตัวเลขบอกชั่วโมง นาที วินาที เป็นวิธีการเขียนอย่างทั่วไป ส่วนการใช้เครื่องหมายยัติภังค์ "-" คั่นระหว่างตัวเลขบอกชั่วโมง นาที วินาที เป็นวิธีการเขียนที่ใช้ในการเดินเรือหรือทางดาราศาสตร์

การอ่านเลขหนังสือราชการ

นิยมอ่านเรียงตัว เช่น

หนังสือที่ รถ ๐๐๐๑/๑๐๒ ลว. ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๘

อ่านว่า หนังสือ-ที่ รถ-ถอ สิบ-สิบ-สิบ-หนึ่ง ทับ หนึ่ง-สิบ-สอง ลง-วัน-ที่ สิบ ตุ-ลา-คม พุด-ทะ-ลัก-กะ-หุ ราช สอง-พัน-ห้า-ร้อย-สาม-สิบ-แปด

หนังสือที่ ศธ ๐๐๓๐.๐๑/๕๙๗ ลว. ๘ พ.ย. ๒๕๓๔

อ่านว่า ห.นัง-สิบ-ที่ สอ-ทอ สิบ-สิบ-สาม-สิบ-จุด-สิบ-หนึ่ง-ทับ ห้า-เก้า-เจ็ด-ลง-วัน-ที่ แปด พ รีด-สะ-จิ-กา-ยน-พุด-ทะ-ลัก-กะ-หุ ราช สอง-พัน-ห้า-ร้อย-สาม-สิบ-สี่

การอ่านเลข ร.ศ. ที่มีการเทียบเป็น พ.ศ. กำกับ

เช่น ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖) อ่านว่า รัต-ตะ-นะ-โก-ลิน-สก ร้อย-สิบ-สอง-ต.รง-กับ-พุด-ทะ-ลัก-กะ-หุ ราช สอง- พัน-สี่-ร้อย-สาม-สิบ-หก

หรือ รอ-สอ ร้อย-สิบ-สอง ต.รง-กับ พอ-สอ สอง-พัน-สี่-ร้อย-สาม-สิบ-หก (เพิ่มข้อความ "ตรงกับ" เพื่อให้ความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น)

หรือ รัต-ตะ-นะ-โก-ลิน-สก ร้อย-สิบ-สอง-วง- เล็ บ- เป็ด-พุด- ทะ- ลัก- กะ- ห.ราช-สอง -พัน-สี่-ร้อย-สาม-สิบ-หก-วง-เล็บ-ปิด

หรือ รอ-สอ-ร้อย-สิบ-สอง-วง-เล็บ-เปิด-พอ-สอ-สอง-พัน-สี่-ร้อย-สาม-
สิบ-หก-วง-เล็บ-ปิด

การอ่านรหัสไปรษณีย์

รหัสไปรษณีย์ เป็นกลุ่มตัวเลขที่กำหนดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้ทราบถึงปลายทางของสิ่งที่ส่งทางไปรษณีย์ และใช้แทนรายละเอียดพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้การคัดแยกและส่งต่อสิ่งของทางไปรษณีย์ไปยังปลายทางเป็นไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว

รหัสไปรษณีย์ประกอบด้วยตัวเลข ๕ ตัว ตัวเลข ๒ ตัวแรกหมายถึงจังหวัด ส่วนตัวเลข ๓ ตัวหลัง หมายถึงที่ทำการไปรษณีย์ของจังหวัดนั้น ๆ เช่น รหัสไปรษณีย์ ๓๒๑๙๐ ตัวเลข ๓๒ หมายถึงจังหวัดสุรินทร์ ส่วนเลข ๑๙๐ หมายถึงที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งรับผิดชอบการนำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ในพื้นที่อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

การอ่านเลขรหัสไปรษณีย์ให้อ่านตัวเลขแบบเรียงตัว ดังนี้

รหัสไปรษณีย์ ๓๒๑๙๐ อ่านว่า สาม-สอง-ห. หนึ่ง-เก้า-ศูนย์

การอ่านเลขแผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์

๑. แผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้อ่านหมายเลขประจำหมวดกับตัวอักษรบอกหมวดก่อน แล้วจึงอ่านตัวเลขแบบเรียงตัว ตามด้วยชื่อจังหวัดที่จดทะเบียน ดังนี้

เลขทะเบียน๕๗-๒๔๓๗ กรุงเทพมหานคร

อ่านว่า ห้า-ซอ-ซ่าง สอง-สี่-สาม-เจ็ด ก. รุง-เทบ-มะ-หา-นะ-คอน

๒. แผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ นั้น ให้อ่านตัวเลขรหัสแสดงประเภทรถยนต์ก่อน แล้วจึงอ่านตัวเลขแบบเรียงตัว ตามด้วยชื่อและรหัสจังหวัดที่จดทะเบียนดังนี้

เลขทะเบียน ๘๐-๒๔๓๗ กรุงเทพมหานคร ๐๑

อ่านว่า แปด-ศูนย์ สอง-สี่-สาม-เจ็ด-ก. รุง-เทบ-มะ-หา-นะ-คอน-ศูนย์-ห. หนึ่ง

การอ่านบ้านเลขที่

บ้านเลขที่ที่มีเครื่องหมายทับ "/" และบ้านเลขที่ที่ไม่มีเครื่องหมายทับ "/" มีหลักการอ่านเหมือนกัน คือ บ้านเลขที่ซึ่งมีตัวเลข ๒ หลัก ให้อ่านแบบจำนวนเต็ม ถ้ามีตัวเลข ๓ หลักขึ้นไป ให้อ่านแบบเรียงตัวหรือแบบจำนวนเต็มก็ได้ ส่วนตัวเลขหลังเครื่องหมายทับ "/" ให้อ่านเรียงตัว เช่น

บ้านเลขที่ ๑๐ อ่านว่า บ้าน-เลข-ที่ ลิบ
 บ้านเลขที่ ๔๑๔ อ่านว่า บ้าน-เลข-ที่ ลี-หนึ่ง-ลี
 หรือ บ้าน-เลข-ที่ ลี-ร้อย-ลิป-ลี
 บ้านเลขที่ ๕๖/๓๔๒ อ่านว่า บ้าน-เลข-ที่ ห้า-ลิป-หก ทับ สาม-ลี-สอง
 บ้านเลขที่ ๖๕๓/๒๑ อ่านว่า บ้าน-เลข-ที่ หก-ห้า-เจ็ด ทับ สอง-ห.หนึ่ง
 หรือ บ้าน-เลข-ที่ หก-ร้อย-ห้า-ลิป-เจ็ด ทับ-สอง-ห.หนึ่ง

กลุ่มตัวเลขที่มีเลข ๐ นำหน้า อ่านเรียงตัวเสมอ เช่น

บ้านเลขที่ ๐๘๖๔/๑๑๐๘ อ่านว่า บ้าน-เลข-ที่ สิบ-แปด-หก-สี่-ทับ-หนึ่ง-หนึ่ง-
 สิบ-แปด

การอ่านหมายเลขโทรศัพท์

การอ่านหมายเลขโทรศัพท์ แต่เดิมกำหนดให้อ่านเลข "๒" ว่า "โท" เพื่อให้เสียงอ่านเลข "๒" กับเลข "๓" แตกต่างกัน เนื่องจากหมายเลขโทรศัพท์ประกอบด้วยตัวเลขหลายตัว บางครั้งอาจมีเลข ๒ และ ๓ อยู่เรียงกันหลายตัว เสียงอ่านเลข ๒ กับเลข ๓ มีเสียงใกล้เคียงกัน ปัจจุบันระบบโทรศัพท์พัฒนาเจริญก้าวหน้ามาก จึงให้อ่านหมายเลขโทรศัพท์ "๒" ว่า "สอง" หรือจะอ่านว่า "โท" ก็ได้

๑. หมายเลขโทรศัพท์ในประเทศไทย

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้ปรับเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์ทั่วประเทศ ทั้งโทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยกำหนดรูปแบบเลขหมายใหม่เพื่อรองรับการใช้งานเบื้องต้น ๙๐ ล้านเลขหมาย รวมหมายเลขรหัสทางไกล หรือรหัสโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีอยู่เดิมเข้ากับหมายเลขโทรศัพท์ เป็นหมายเลข ๙ หลัก การอ่านหมายเลขโทรศัพท์ซึ่งเดิมจะอ่านหมายเลขรหัสทางไกล หรือรหัสโทรศัพท์เคลื่อนที่ก่อนแล้วจึงอ่านหมายเลขโทรศัพท์ ปัจจุบันการเขียนและการอ่านหมายเลขโทรศัพท์ตามระบบที่เปลี่ยนใหม่ เป็นดังนี้

ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลซึ่งเดิมมีรหัสทางไกล ๐๒ เขียนดังนี้

หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๕๓๑ ๓๒๓๔*

อ่านว่า หมายเลข-เลข-โท-ระ-ลับ สิบ-สอง-ห้า-สาม-หนึ่ง สาม-สอง-สาม-ลี
 หรือ หมายเลข-เลข-โท-ระ-ลับ สิบ-โท-ห้า-สาม-หนึ่ง สาม-โท-สาม-ลี

หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๖๔๓ ๕๑๕๑-๒๒

อ่านว่า หมายเลข-เลข-โท-ระ-ลับ สิบ-สอง-หก-สี่-สาม ห้า-หนึ่ง-ห้า-หนึ่ง
 ถึง สอง-สอง

ในต่างจังหวัด เช่น จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเดิมมีรหัสทางไกล (๐๓๒) เขียนดังนี้
 หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๓๒๒๑ ๑๒๓๔
 อ่านว่า หมายเลข-โท-ระ-ลับ สุน สาม-สอง-สอง-หนึ่ง หนึ่ง-สอง-สาม-สี่
 หรือ หมายเลข-โท-ระ-ลับ สุน สาม-โท-โท-หนึ่ง หนึ่ง-โท-สาม-สี่
 หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งมีรหัส ๐๑ ๐๙ ๐๖ เขียนดังนี้
 ๐ ๑๕๕๓ ๐๓/๔๓ ๐ ๙๕๕๓ ๐๓/๔๓ ๐ ๖๕๕๓ ๐๓/๕๓
 การอ่านให้อ่านเช่นเดียวกับโทรศัพท์ภายในประเทศ

๒. หมายเลขโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

หมายเลขโทรศัพท์ระหว่างประเทศจะประกอบด้วยเครื่องหมาย "+" ซึ่งเป็น
 เครื่องหมายรหัสทางไกลต่างประเทศ (International Prefix) เพื่อให้ทราบว่าการเรียกทางไกล
 ต่างประเทศต้องหมุนหรือกดรหัสทางไกลต่างประเทศก่อน ตามด้วยตัวเลขที่เป็นรหัสประเทศรหัสเมือง
 และหมายเลขโทรศัพท์ ตามลำดับ แบ่งเป็น ๒ ประเภท

๒.๑ การเรียกออกต่างประเทศ

รหัสเรียกออกทางไกลต่างประเทศสำหรับประเทศไทยคือ ๐๐๑ และ
 ๐๐๗ ซึ่งเป็นรหัสเรียกออกทางไกลต่างประเทศเฉพาะประเทศมาเลเซีย พม่า ลาว และกัมพูชา
 เช่น

๐๐๑ + ๓๓ ๘๘ ๓๓/๑-๖๙๑

อ่านว่า ระ-หัด-เรียก-ทาง-ไกล-ต่าง-ประเทศ สุน-สุน-หนึ่ง ระ-หัด-
 ประเทศ สาม-สาม ระ-หัด-เมือง แปะ-แปด หมายเลข-
 โท-ระ-ลับ สาม-เจ็ด-หนึ่ง-หก-เก้า-หนึ่ง

๐๐๗ + ๙๕-๑ ๒๒๑๘๘๑

อ่านว่า ระ-หัด-เรียก-ทาง-ไกล-ต่าง-ประเทศ สุน-สุน-เจ็ด เก้า-ห้า
 หนึ่ง สอง-สอง-หนึ่ง-แปด-แปด-หนึ่ง
 หรือ ระ-หัด-เรียก-ทาง-ไกล-ต่าง-ประเทศ สุน-สุน-เจ็ด เก้า-ห้า
 หนึ่ง โท-โท-หนึ่ง-แปด-แปด-หนึ่ง

๒.๒ การเรียกเข้าจากต่างประเทศ

รหัสเรียกเข้าทางไกลจากต่างประเทศ คือ ๖๖ เช่น

๖๖ ๒๒๘๒ ๒๒๖๙

อ่านว่า ระ-หัด-เรียก-ทาง-ไกล-ต่าง-ประเทศ หก-หก สอง-สอง-

แปด-สอง สอง-สอง-หก-เก้า
หรือ ระ-หัด-เรียก-ทาง-ไกล-ต่าง-ประ-เทต หก-หก โท-โท-แปด-
โท โท-โท-หก-เก้า

โทรศัพท์ระบบบริการข้อมูลด้วยเสียงทางโทรศัพท์ (audiotex) ซึ่งมีเลขจำนวน ๑๐ ตัว ประกอบด้วย ตัวเลขกลุ่มแรก ๔ ตัว เป็นรหัสขอระบบ กลุ่มที่สอง จำนวน ๓ ตัว เป็นรหัสของเจ้าของกิจการนั้น และกลุ่มที่สามมีจำนวน ๓ ตัว เป็นรหัสประเภทการบริการ การเขียนหมายเลขโทรศัพท์ระบบนี้ ให้เขียนแยกเป็น ๓ กลุ่ม การอ่านให้อ่านแบบเรียงตัว เช่น

๑๙๐๐ ๑๑๑ ๐๐๐

อ่านว่า หมายเลข-โท-ระ-ลับ- หนึ่ง-เก้า-สูง-สูง หนึ่ง-หนึ่ง-หนึ่ง สูง-สูง-สูง

โทรศัพท์ระบบบริการข้อมูลด้วยเสียงทางโทรศัพท์โดยใช้พนักงานรับสาย (BUG) จะมีเลขจำนวน ๔ ตัว ซึ่งเจ้าของกิจการเป็นผู้กำหนดขึ้นเองเพื่อให้จดจำง่าย ให้เขียนหมายเลขทั้ง ๔ ตัว เป็นกลุ่มเดียวกัน และอ่านตัวเลขแบบเรียงตัว ดังนี้

๑๒๑๓ อ่านว่า หมายเลข-โท-ระ-ลับ หนึ่ง-สอง-หนึ่ง-สาม

การอ่านหมายเลขทางหลวง

แต่เดิมทางหลวงสายสำคัญ ๆ ปกติใช้ชื่อสกุลของบุคคลที่มีความสำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับทางสายนั้น ๆ เช่น เป็นผู้บุกเบิก ผู้ก่อสร้าง มาตั้งเป็นชื่อถนน แต่เมื่อมีการสร้างทางมากขึ้น การใช้ชื่อสกุลมีความยุ่งยากและสับสน ทั้งไม่สามารถทราบได้ว่าทางสายนั้นอยู่ทางบริเวณภาคใดของประเทศ จึงได้มีการนำระบบหมายเลขมาใช้กำกับทางหลวงต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในการดูแลของกรมทางหลวง ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงสัมปทาน และทางหลวงพิเศษ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. ทางหลวงที่มีเลขหนึ่งตัว หมายถึง ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงพิเศษที่เป็นถนนสายหลัก เชื่อมการคมนาคมระหว่างภาคต่อภาค ได้แก่

๑.๑ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ หรือ ถนนพหลโยธิน เป็นถนนสายหลักที่ไปสู่ภาคเหนือ ตั้งต้นจากกรุงเทพฯ ไปสิ้นสุดที่จังหวัดเชียงราย

๑.๒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ หรือ ถนนมิตรภาพ เป็นถนนสายหลักที่ไปสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งต้นที่จังหวัดสระบุรี และไปสิ้นสุดที่จังหวัดหนองคาย

๑.๓ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ หรือ ถนนสุขุมวิท เป็นถนนสายหลักที่ไปสู่จังหวัดทางภาคกลางรวมถึงชายทะเลภาคตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งต้นจากกรุงเทพฯ ไปสิ้นสุดที่จังหวัดตราด

๑.๔ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ หรือ ถนนเพชรเกษม เป็นถนนสายหลักที่ไปสู่ภาคใต้ ตั้งต้นจากกรุงเทพฯ ไปสิ้นสุดที่อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

๑.๕ ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๕ เป็นถนนเชื่อมต่อดวงแหวนรอบนอกกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดเชียงราย

๑.๖ ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ เป็นถนนเชื่อมต่อดวงแหวนรอบนอกกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดหนองคาย

๑.๗ ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๗ เป็นถนนเชื่อมต่อดวงแหวนรอบนอกกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดจันทบุรี

๑.๘ ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๘ เป็นทางเชื่อมต่อดวงแหวนรอบนอกกรุงเทพฯ ถึงสถานีรถไฟป่าดงเบงชาร์ท อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

๑.๙ ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๙ เป็นถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพฯ

๒. ทางหลวงที่มีเลขสองตัว คือ ทางหลวงแผ่นดินหรือทางหลวงพิเศษที่เป็นสายประธานตามภาคต่าง ๆ เช่น ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒ หมายถึง ทางหลวงแผ่นดินสายประธานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สายอุดรธานี-นครพนม ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๕๑ หมายถึง ทางหลวงซึ่งเชื่อมต่อกจากถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพฯ สุพรรณบุรี

๓. ทางหลวงที่มีเลขสามตัว คือ ทางหลวงแผ่นดินสายรอง เช่น ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๒ หมายถึงทางหลวงแผ่นดินสายรองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สายชัยภูมิ-เขมราฐ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๔ หมายถึงทางหลวงแผ่นดินสายรองในภาคกลางสายบางปะกง-ฉะเชิงเทรา

๔. ทางหลวงที่มีเลขสี่ตัว คือ ทางหลวงแผ่นดินที่เชื่อมระหว่างจังหวัดกับอำเภอ หรือสถานที่สำคัญของจังหวัดนั้น เช่น ทางหลวงหมายเลข ๔๐๐๖ หมายถึงทางหลวงในภาคใต้สายแยกทางหลวงหมายเลข ๔ (ราชบุรี-หลังสวน)

ในการอ่านหมายเลขทางหลวงให้อ่านเรียงตัว ดังนี้

หมายเลขทางหลวง ๒๑

อ่านว่า หมายเลข-เลข-ทาง-หลวง สอง-หนึ่ง

หมายเลขทางหลวง ๓๑๔

อ่านว่า หมายเลข-เลข-ทาง-หลวง สาม-หนึ่ง-สี่
